

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, lak tanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjessy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbban számítottak — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük ponteken délig beküldeni.

IX. évfolyam

Vasárnap 1900. évi július 22-én.

29 szám.

Létkérdés.

A létkérdés talán soha nem volt annyira élére állítva, mint napjainkban, midőn a megélhetés oly sok nehézséggel jár az emberekre. Hajdan véres tusát, évekig évtizedekig tartó harcot vívtak egymás ellen a nemzetek, mely nem volt más, mint a létért való küzdelem, a terjeszkedési vágy kifolyása, ma egyik ember a másik ellen küzd, hogy lételet, megélhetését biztosítsa.

Napjainkban kevés a sorsával megelégedett ember. Ma kevés ember van, a kit ösztöne, hűsága, vagy jobbléthez való jutathatás iránti vágya, az előretörésre ne serkentene. Tisztelnünk kell a tisztességes úton való előretörésként, de sajnálnunk kell azokat, a kik üres fővel hirdetik a bölcseséget, a kik a társadalmat teszik azért felelőssé, mert teljesülhetetlen vágyukat nem támogatja.

A létkérdés megoldása sok kellemetlenséget okoz a társadalomnak. A gondolkodó emberek hiába kutatnak oly eszközt, mely a kérdést óhajtott sikerrel oldhatná meg. Az első emberpár gyermekei nem fértek meg a földtekén s a káini vér ma is sok embert ösztönöz az embertársai ellen való cselekményre. Innen van, hogy a tehetetlen a tehetős ellen, a kicsiny a nagy ellen, a szegény a boldog ellen támad s az elégtelenség nagy tömege, országok, nemzetek, családok belbékéjét zavarja untalan.

Az igények kényesbülése, a teljesülhetetlen vágyak sikertelensége felett való elke-

seredés, a könnyűszerrel, munka nélkül való megélni akarás, mind a társadalmi béke, az embereknek egymáshoz való jó viszonyának rovására történik. A szerényen díjazott tisztességes dolog unottá lesz, kiki croesusi kincsre, lucullusi asztalra vágy s a teljesülhetetlen vágyak felett való kétségbeesés, a kishitűség, sirba dönti a gyávt, mások java úzi a kapzsi természetűeket.

A létkérdés miatt való küzdelem, az emberek elégtelensége ezernyi visszás állapotot teremt az egyesek és nemzetek életében, mely „munkát és kenyeret“ kiáltásban tör ki, de a legtöbb ember elengedné a munkát csak kenyeret adjon kezébe a törvényhozás és társadalom.

Az emberiség kivétel nélkül hajdani egyszerűségéből A népesség szaporodásával, az igények gyarapodásával, a viszonyok egészen megváltoztak. Tudós és gazdag akar lenni az egész világ, a legtöbb ember esze, ügyessége által akar megélni s ha nem sikerül, kész az elégtelenség.

Az apa tanult ember, urat akar gyermekeiből mindenáron neveltetni s nem gondol arra, hogy tehetség és szorgalom nélkül sem az iskolában, sem az életben haladni nem lehet. Innen van, hogy tömérdek félig — iskolázott, tudákos ember lepi el a társadalmat, mely az eszközök megválogatása nélkül küzd a megélhetésért. Innen van, hogy sok ember nem bír megküzdni az élet megpróbáltatásával, nem tud alapot teremteni, melyen megélnetését munkálhassa.

Innen van az a sok szerencsétlen em-

ber, a kinek legtöbbje meghasonlik az étellel, a társadalommal és önmagával.

Az élet nagy tudomány, melyet okosan folytatni kellő alap nélkül nem lehet. A vagyton, ha takarékosak nem vagyunk, elfogy. A tudakosság csak bizonyos fokig képesít a megélhetésre, de az is megtörténik, hogy a szerzett diploma mellett is nélkülözni kell sok embernek. Ma kinek-kinek alaposan kell ismernie azon pályát, melyen megélni akar, tisztességesen kell betölteni állását, különben a hanyagság, kapzsiság, könnyen megboszulja magát és az emberek mellözését eredményezi.

Az a sajnálatos, hogy sok ember szerencsétlenségének okát nem önmagában keresi; kárhóztatja a sorsot, s azt a nagy küzdelmet, melyet az emberek a létkérdés, a megélhetés körül kifejtnek, pedig beláthatná, hogy ma már a véletlenre életét nem bízhatja s a ki esze után megélni nem tud, munka után nyujtsa ki kezét és szorgalmával érdemelje ki a mindennapi kenyeret s tisztességes életmód által érdemelje ki az emberek bizalmát és becsülését.

Vajha belátnák ezt a szülők is, s olyan pályát választanának gyermekeik számára, a hol azoknak megélhetése leginkább van biztosítva. Vajha szerénységben nevelnék a szülők gyermekeiket! Akkor a létkérdés, a megélhetés sok emberre volna megkönnyítve és kevesbülne az elégtelenség nagy száma.

A mily előny, haszon a nemzetre, ha valódi képzett fiai vannak, épen olyan hátrány, ha a tudatlanok, tudákosok szaporítják

Tárcza.

Nemzeti irány a tanításban, s újabb tankönyvirodalmunk.

Mindazok, kik meleg érdeklődéssel viselkednek a magyar tanügy iránt, még élénken emlékezhetnek ama tevékeny munkásságra, melyet a magyar tanárság a közelmúltban ország-szerte kifejtett a tanterv-revisió alkalmával. Ama meggyőződés, hogy eddigi tanrendszerünk az ismeretek túltömöttsége s helytelen beosztása mellett kevés figyelmet fordít hazai viszonyainkra, arra készülté ugyanis a magas tanügyi kormányt, hogy oly tantervet állapítson meg, mely az ismeretek helyes megválasztása s célszerűbb beosztása mellett tagabb tért biztosít a magyar nemzeti szellem apolásának a tanításban. — Midőn ily szempontból szükségessé vált tehát eddigi tanrendszerünk revíziója, illetve egy újabb nemzeti irányu tanterv megállapítása, a magas tanügyi kormány intentionjának meg felelőleg felszólítást intézett a magyar tanári karhoz, hogy tapasztalatainak érvényesítésével támogassa őt kitűzött céljában a magyar tanárság buzgalommal felelt meg a várakozásnak, s munkássága a magas kormány elismerésével találkozott. — Az együttes közreműködésnek eredménye a mar emlitett tanterv-revisió alkal-

mával megállapított újabb, nemzeti irányu tanítási rendszer, mely főleg a nemzeti génus apolását tűzi ki céljául az ismeretek minden ágában, midőn a hazai viszonyokra fektetett fősúlyt minden téren, s a nemzeti szellem felkeltését s ébren tartását kivanja elérni minden alkalommal.

Ki vonhatja kétségbe, hogy az iskolai oktatásnak az ismeretek közlésén kívül egyszersmind feladata a nevelés, a jellemképzés, s így a magyar hazaszeretet érzésének apolása is, — s hogy erre minden időben, minden téren bő alkalom kínálkozik. — Hisz még az extract tudományok gyakorlati példái is vonzóbbakká válnak, a hazai viszonyokra alkalmazva; de menyivel több alkalmat nyujtanak a hazafias szellem apolására a magyar nyelv és irodalom, földrajz, s főleg a történelem. Igaz ugyan, hogy a magyar közoktatás eddig sem mellőzte a magy. nemzeti szellem apolását, mégis a m. nemzeti génus intenzivebb fejlesztetése céljából az újabb, nemzeti irányu tanterv több tért biztosít az erre kiválóan alkalmas tantargyaknak czelszerűben osztván be osztályok szerint azok anyagát, így különösen a földrajzot, s történelmet, s magy. irodalmat.

Az egyes tantargyak anyagának czelszerűbb beosztása s nemzeti irányu tárgyalása a tankönyvek újabb szerkesztését is maga után vonta. A tanterv-revisió tehát újabb lendületet kölcsönözött tankönyvirodalmunknak is, s nem

csekély számban jelentek meg ez újabb tankönyvek nap-napután a könyvpiaczon, nemes versenyre kelve a nemzetiségi génusz szolgálatában. Nem egy kiváló tudós, jeles paedagógus szaktudásának s tapasztalatainak újabb termékével találkozunk a versenyre kelt tankönyvirodalom terén. — Itt találkozunk régi ismerősünknek, Király Pál, a fehértemplomi főgymn. igazgatójának „Magyarország története“ a középiskolák III. osztályának hasznára szánt kézikönyvével is. — Örömmel udvozoljuk a jeles tudóst és írózt ez újabb versenyterén, nem mintha most fedeztük volna az ő kiváló képességét a tankönyvirodalom terén, sőt éppen azért, hogy ez újabb könyvnek használatával ezután sem leszünk kénytelenek nélkülözni kitűnő módszert az új tanterv czeljának megvalósításában.

Ha valamely tantargy, úgy bizonyára a magyar történelem az, mely kiválóan alkalmas a magyar hazafias szellem felkeltésére s ébren tartására, a magyar génusz apolására. Itt nyílik leginkább alkalom megértetni a tanulóval, hogy az a föld, melyet hazánkknak vallunk, mennyire becses, hol őseink vére folyt annak vedelmében; mikép fogadta szívesen kebelébe a magyar nemzet a közeje települt idegeneket s mikép osztotta meg testvériesen a véres karddal kivívott jogokat. Itt tanulja megismerni a tanuló, hogy bar kulombozó nyelvu s vallasiu alattvalói vagyunk a magyar államnak, megs- egyenlő jogokkal s terhekkel mindnyajan ugyan

kaz uraskodni szerető, de a dolgot kerülő nagy számát. A magyar nemzetnek tudományos emberekre és képzett, munkabíró polgárokra van szüksége, nem pedig olyanokra, a kik sokat beszélnek, de mitsem cselekesznek és untalan panaszkodnak, mert Magyarországon hiába keresnek eldorádói életet.

A létkérdés, a megélhetés biztosításának kérdése, csak az esetben oldható meg, ha lesznek tudományos embereink, lesznek értelmes, szorgalmas polgáraink, a kik nem másról, hanem saját szorgalmuktól várják el a mindennapit.

Városi Közgyűlés.

Kedden délelőtt, a hó 17-én, tartották meg a július havi városi közgyűlést Pálffy Elemér főispán elnöke alatt. A terem nem igen telt meg az aratási idő miatt a városatyákkal, hanem azért mégis forró fulladt volt a levegő, mint nyári zivatar előtt. Valami lógott a levegőben, néha-néha egy-egy távoli villámlást lehetett észrevenni, amit halk dörög követett, de menyköcsapásra és zivatarra nem került a dolgot. — A tárgysorozat előtt a polgármester válaszolt Dr. Haag Aladár multkori interpellációjára, hogy a villamvilágítási telep építkezésének számla-bizottságának először köszönetet szavazott a közgyűlés az állítólag lelkiismeretes és pontos számla-ért, azután meg napi díjakat utalványozott a tanács az illető városatyának. Az interpelláló nem vette tudomásul a polgármester választát, mert ily napidíjakat csak a közgyűlés utalványozhatott volna, s azon kívül is a felszámított napok igazolása sem történt szabályszerűen. Az egész ügy világossá tételét végezték Dr. Haag, hogy az a következő közgyűlés napirendjére tüzessenek. Szóba hozta ez alkalommal a polgármester azt is, hogy dr. Haag is kapott napidíjakat a milleniumi bandériumban való részvétel alkalmával dr. Haag erőlyesen felszóllalt, hogy ez első sorban nem ide tartozik, másod sorban pedig ő neki és társának a közgyűlés szavazta meg a költségeket, s így ő csak jogos napidíjakat vett fel akkor társával egyetemben, mikor a milleniumi ünnepségeken Versecz városát képviselték a bandériumban.

Egy második interpellációjára is válaszolt Dr. Haagnak a polgármester a német részbeni mezőgazdasági bizottsági elnök mult évi számla tárgyában, amit az interpelláló tudomásul vett.

Ezután Kőszl interpellált a Thurnberg uteza folyókájának szélesítése tárgyában, mely alkalommal interpelláló s a beszédjébe közbe szóló Frisch Hugó közt heves disputa fejlődött ki, úgy hogy az elnök főispán csak folytonos esőngetés közt tudta a szenvedélyessé elájult

azon edes gyermekei vagyunk e közös hazának melyen kívül nincs számunkra hely, itt élünk s halnunk kell.

Ily nagy fontosságú lévén a történelem tanításnak a magas tanügyi kormány, hogy a nemzeti irany képviselőjének kellő helyet biztosítson az új tantervben, az eddig III. osztályban egy év alatt végezni szokott magy. történelem anyagát két évfolyamra, a III. és IV. osztály számára osztotta meg. Már a jövő tanévben tehát a III. osztályban az új tanterv szerint a magyar történelmet a mohácsi vészig fogják tárgyalni, a következő évben pedig a hátra lévő anyagot a negyedik osztályban. Ezáltal lehetővé vált, hogy a tanuló serdülő korában, mikor fogékonyabb a lelke az impressziók befogadására, alapossabb s maradandóbb ismereteket nyerjen hazája történelméből, mely neki továbbra is iranyadóul szolgáljon honfiumi kötelemeinek teljesítésében.

Az új tantervnek megfelelőleg, a tananyag fonnebb jelzett beosztásával írta meg Király Pal említett újabb kézikönyvét a III. osztály számára, ugyanoly hazafias szellemben az újabb kutatások eredményeinek felhasználásával épp oly alapos ismeretekkel, melyek korábbi műveit is jellemzik. Irálya egyszerű, könnyen folyó, a gyermek felfogásához mért, s tiszta magyarszavatu. Megkönnyíti a tanítást a sok és szép kivitelű illusztráció, melyek maradandó emléket hagynak az ifjú lelkében. — Az egész mű 165 lapra terjed, s leszámítva az illusztrációk lapjait, az anyag heti 3 órában könnyen végezhető. A könyv nyomása tiszta, könnyen olvasható, a

egymásra kiabálásnak végét vetni. A polgármester ezután megígérte Kőszlnek, hogy a kérdéses folyóka rendezése végett intézkedni fog.

A havi jelentést szó nélkül tudomásul vették, úgyszintén az árvaszék szabályrendeletének módosításáról szóló ministeri leiratot s a kihirdetett törvényeket.

A vagyonleltárnak Kuncze József általi helyisbitése tárgyában a minister leirata hosszabb vitára adott alkalmat, minthogy a minister a munkáért járó díj kifizetését nem hagyta jóvá. A közgyűlés újabb feliratot fog ezen ügyben a ministerhez intézni.

Romhányi János volt levéltárnok feyelmi ügyének beszüntetését tudomásul vette a közgyűlés, minthogy semminemű bizonyíték nem volt arra, mintha a leletezések alkalmával Romhányi bármintemű szabálytalanságot vagy törvényellenességet követett volna el, s így a »Neue Werschetzer Zeitung« a volt levéltárnok ellen intézett támadása is a leletezések miatt minden alapot nélkülözött. — A községi bírósági teendők a közgyűlés az árvaszéki gyámat az árvaszéki teendők sokasága s a hátralékok rendezhetése végett felmentette, s azoknak ellátásával Velecsán irnok fog egyelőre megbízatni a polgármester által.

A tanácsnak azon intézkedését, hogy a köteles fizetések teljesítése végett a házi pénztár a honvédlaktanya építési alapjából ötezezer korona kölcsönt kapott, tudomásul vette a közgyűlés azzal, hogy a befolyó adókból az még az év vége előtt visszatérítendő lesz.

A görög kel. szerb hitfelekezeti iskolák javára letett két alapítványt a közgyűlés az egyházközségre fogja bizni az egyházi felügyelő hatóság értesítése mellett. — Az utazási költségek elfogytát a közgyűlés tudomásul vette s hogy tovább is lehessen még ez évben ideoda utazni, a fűtermésből befojt több bevételből újabb utazási költséget engedélyezett. — A kövezések további folytathatása végett Szalay mérnök felszólalása és felvilágosítása után, tekintettel az idei költség előirányzatban végezett nagy törlésekre, ötezer koronát szavaztak meg, szintén a fűtermelés több jövedelméből azzal hogy a esatorna uteza kövezése is teljesen befejeztessék.

A kisereti árkoknak a tavaszi többszöri befúvások folytán szükséges ismételt tisztítása miatt származott tizenkétezer korona fődözésére öt százalékos pótdótot vetett ki a közgyűlés — aminek bizonyára minden adófizető polgár nagyon megörül, s talán fel fogja kelteni azt a gondolatot, hogy miért is nem természet a város a kisereten is fűvet, mikor annak oly jó ára van Verseczen, s akkor a kisereti földek alig egy-két arasznyi humuszát is meg lehetne kötni, s nem kellene évről-évre az árkok tisztítására ily rengeteg összeget kiadni.

Ezután Markovics ügyvéd jelentése került sorrendre a Petrovics György mezőgazdasági

tanuló szemét nem rontja. A történeti színhely tanulmányozására, három térkép van a könyvbe illesztve.

Hogy a tanuló hazánk legrégibb történetéről is alapos ismeret nyerhessen, szerző Magyarországot őslakóival kezdi meg a tananyag tárgyalását, majd hazánk régi lakosságáról szól; leírja azután a rómaiak szereplését hazánkban, Majd Attilát a hunok királyát dicsőíti: áttér azután a hunok örökebe lépett germánokra, megemlékezik Baján avar király birodalmáról, Nagy Károly frank császár hódításairól, s végül a szlav népekről, kik a frankok maradványait hódították meg. — Miután leírja hazánkat, a magyarok beköltözése idejében, a magyarok származását adja elő. Elmondja azután őseink vándorlását, Árpádnak fejedelmé választását, a vérszerződést, és a polgárháborút. A honfoglaló magyarok életmodjának ismertetése után elmondja a honfoglalás történetét. A kulföldi kalandozások leírása után következik a keresztény vallás terjedésének s a magyar királyság megalapításának története.

Árpád hazai királyaink történetét a 35–76. lapokon tárgyalja a szerző; a 77–82. lapokon »Magyarország területe és lakossága az Árpádok idejében«, majd »visszatekintés« következik. — Igen vonzó e szakasz befejezését szolgáló »Az Árpádok emlékezete címu czikkecske, mely egyszersmind tanuságul szolgálhat a tankönyv csinos nyelvezetéről, miért is alljon itt szoszterint a következőkben;

»Az Árpádok szerezte föld Hazánkká, sze-

elnök és városi képviselő ellen megindított vizsgálat és a Kuncze József által készített köz-uti törzskönyvezés és dűllütak rendezési munkálatainak megvizsgálása ügyében. Kőszl képviselő hevesen megtámadta Markovicsot a vizsgálóbizottság elnökét, hogy Kuncze ügyében manővrozik, mert az illetőnek pártját fogta először, aztán meg a vizsgáló bizottság elnöke lett. Markovics ezt a vádat visszautasította, ő csak az igazságot akarja.

Breinic Sebestyén a dűllütak rendezésének a városi mérnökkel egyetemben végzett felülvizsgálatnál tapasztaltak alapján kinyilatkoztatja, hogy a dűllütak eddigi rendezése minden alapot nélkülöz, az az összes birtok viszonyokat felforgatta, s azáltal, hogy néhol a dűllütak hat-hét öllel is távolabb fekszenek most mint ahogy a kataszter szerint kellene, senkinek sincs meg oly nagyságban jelenleg a birtoka mint hogyan a kataszteri birtokviszont az az adózás alapját képezi. A polgármester védelmébe vette a Kuncze magán mérnököt és bizottsági tagot, hogy majd rendbe hozza Kuncze a hiányokat, a földbirtokos városatyák azonban a tejuket esóválták erre, s Breinic ki is fejezte azt a nézetét, hogy ha csak egészen újra nem csinálják meg a kataszteri tervek alapján a dűllütak rendezését, bizony másként nem fog az egész eddigi munka érni egy ütötaplót sem.

A közgyűlés erre tudomásul vette Markovicsnak abbéli jelentését, hogy a megindított vizsgálatok a lehetőség szerint mielőbb végre fognak hajtatni. — A hegyközség számadásának tudomásvétele után a szerb hitközség átirata került tárgyalásra, melyben 400 koronát ajánl fel a hitközségi adó beszédő adóhivatali tisztviselők jutalmazására. Rottler indítványára azonban a közgyűlés szótöbbséggel kimondta, hogy a város ezt a 400 koronát be fogja ugyan zsebelni a hitközségi adó behajtásáért a szerb hitközségtől, azonban az adóbehajtást végző adóhivatali tisztviselőknél koppani fog az álla, mert ezt a pénzt nem osztja ki közöttük. Bodry Mihály tanácsos, a városi adóhivatal főnöke ugyan megmagyarázta a közgyűlésnek, hogy ezen hitközségi adó behajtása teljesen magánmunka, s arra az adóhivatal személyete a törvény értelmében nem kötelezhető de a többség a felszólalást nem vette figyelembe, minek folytán Bodry adóhivatali főnök az ügyet fellebbezi a Ministerhez, s előreláthatólag teljes sikerrel. Ezután Kehrér Béla Caimann Pál tanácsosok és Kossirovics Iván aljegyző hat-hat heti szabadságot kaptak a közgyűléstől, végül pedig Romhányi János volt levéltárnok fellebbezését a tanács azon határozata ellen, hogy nyitrai megyei főlevéltárnokká való kinevezése alkalmából, daczára, hogy július hónapban még szolgálatban állt e városnál, fizetését és lakbérét nem hagyta kifizetni, a tanács Rottler indítványára a közgyűlés

retett Hazánkká vált, melyen kívül nincsen számunkra hely, s

Aldjon vagy verjen sors keze

Itt élünk s halnunk kell!

Az Árpádok három évszázig viselték homlokukon Szent István koronáját, s a szent korona nemcsak az ő ékességük volt, de látható jele a nemzet egységének, hatalmanak melynek legelső és legfőbb képviselője a király folszentelt személye. A nemzet egy szívvél-lelékkel sírta meg III. Endrét, törzsének utolsó nemes hajtását, — mert Árpád törzse alapította meg és tartotta fonn hazánkat oly erőben, hogy kiálltunk meg a tatár vést is, hogy a pusztulás és rombolásból a réginel nagyobb fényrel s hatalommal keltünk ki. Az Árpádok emléke élni fog, míg magyarok lesznek a négy folyó közt, a három hegység aljában, a míg hatni fog reánk gyászszal és dicsőséggel teljes történetünk!

A 83 lapon az Árpád hazai királyok sorrendje és leszármazási tablazata foglal helyet.

Ezután következik Magyarország mint választó királyság. A 87–89 lapokon Arnyék királyok. Ugyancsak a 89. lapon kezdődik az Anjouk uralma s 101. lapon bezarolag Mária királyságával, mint az utolsó Anjouk tagjával. Majd az Anjouk korszakára vonatkozó műveltségi visszapillantás fejezi be e szakaszt.

A 105–108 lapokon Zsigmondról és Albertrol Ezután következik a 109–147 lapokon a Hunyadiak kora: Hunyadi János és a török háborúk. A nándorfehérvári utkozet, Hunyadi

egy szótöbbséggel a jogügyi bizottsághoz utasította nyilatkozat végett a közgyűlés, hogy vajon jár-e egy szolgálatban lévő tisztviselőnek elsőjén a fizetés és lakbér vagy nem? A közgyűlés déli harangszókor ezután véget ért.

V.

NAPI HIREK.

Főispán és polgármester czimén a Neue Werschetzer Zeitung csütörtöki-julius 19-ik számában egy tendenciózus vezércikket közöl a polgármester mint arvaszéki elnök fegyelmi ügyéből kifolyólag mely czikk nagyon szeretné meneszteni Pálffy Elemér főispánt, s hinti a konkolyt a főispán és Seemayer János polgármester között. Azok akik az egész dolgot nyugodt megfigyeléssel nézik, tudják, hogy főispánunk egy szigorú, de igazságos ember, aki hivatásának magaslatán áll s mindenben a legnagyobb rendhelyreállítására törekszik a város ügyeinél, hogy ott soha semmi személyes indok nem vezette semmiféle ügyben, s mindig a törvény szigorú betartása volt vezérelve. Persze ez a törvényszerű, igazságos s a város legkisebb ügyeit is figyelemmel, kiserő főispáni eljárás néhány embernek — akiknek a főispán a minden lében kanál révén lévő bölcsvéleményét nem tetszett, s ezek a dolyfukben egben úszkáló urak ezáltal megsértve érezvén magukat úgy vettek maguknak elégtételt, hogy a főispán minden a rend és törvény, betartására irányuló intézkedését — a polgármester ellen intézett cselekedetnek magyarázták, folyton a polgármester nyakan ütök s hecczéseikkel elkeserítették a polgármestert is, s a főispán intézkedését mind oda magyarázták, mintha az Seemayer János polgármester személyisége ellen volna intézve. Hogy jelenleg a viszonyok oly feszülté lettek annak mindezek a gogjukben megsértett tanácsadók az okai, ezt tudja és beszéli az egész város. Mert amint elismeri maga a főispán is Seemayer polgármesternek a város fejlődése körüli érdemeit, ép úgy tudja mindenki Verseczen azt is, hogy Pálffy Elemér főispán a legönzetlenebbül mindig a város érdekeiért dolgozott, s hogy működése Versecz városára aldasos volt s a város még egy főispánjának sem köszönhet annyit mint Pálffynak, mert az ő erélyes és igazságos működésének köszönhető az hogy városunk közigazgatása oly rendbe jött mint aminőben eddig nem volt. Előre tudjuk, hogy egy pár helybeli laptársunk jelen sorainkért megfog bennünket tamadni s lajbuszárságról fog beszélni, mert hat azoknak a bizonyos uraknak az ily dolgok irása mar élet szükséglett, s azonkívül a vidéki s esetleg a fővárosi lapokat is ellátják még ezutan is tendenciózus a főispán ellen intézett tamadásokkal, amiket azutan lajbuszurnalokban is leközölnek, de hat mi ezzel nem torodunk az ő céljuk nem a lakosságfevilágosítása, hanem annak járóléte és felhecczése, aminek azonban a

halála. — Hunyadi Mátyas királyiá választatása s kormányja

Mátyas halála. — Különösen szépek a Hunyadi ház jellemzésére és műveltségére vonatkozó részletek. — Az 148—162 lapokon a hayattias korszakával foglalkozik, mely a mohácsi vészszel végződik. A 162. lapon a Zsigmond óta keletkezett műveltségi viszonyokra van visszatekintés, melyhez végeztől a 165. lapon az Anjónk és orokosok, — a Hunyadi ház — és a jagellók nemzedékrendje csatlakozik.

Az illusztrációk közül mint kiválóan szépek kiemelendők: Kelta fegyverek a nemzeti múzeumban A sarmizegetuzai amphitheatrumban, Martirelius csász. mellképe, Attila lakomája, sz. István, Dómos (hol I. Béla hirtelen meghalt), Magyarod (hol Salamon és a kir. hercegek csatát vívtak), Körosszegei vartorony (melynek közelében IV. Lászlót a kúnok meggyilkoltak), Sz. Gellért mellképe, Déva vára (Otto kir. börtöne), Siklos város (hol Zsigmond kir. fogva volt.), II. Mohamed szultán mellképe, Mátyas kir. domborművé arcképe, Kenyérmező (Kinizsi Pal diadalának színhelye), A borostói városház, Vajda-Hunyadvára a lovag teremmel, II. Lajos kir. mellképe, Szabács romjai, Mohács, s még több kisebb-nagyobb kép is, melyeket helyszuke miatt mar nem említek.

A mű egészben véve igen csinos kiállítás s dícséretére válik az Athenaeum irod. és nyomdai vállalatnak, melynek kiadásában jelent meg Budapesten. Ara fuzeve 2 korona.

Tanferfiaknak s a tanügybarátainknak szives gyelmébe ajánlom. Schmidt Agoston.

levét előbb utóbb ők fogják meginni. Lehet minden ügyben ellen vélemény, de az a vélemény csak akkor számíthat megsziwtelésre, ha azt a józan gondolkodás és partatlan igazságérzet vezeti. Pálffy Elemér főispán korrekt, törvényszerű és igazságos működése nem szorul véd lemre, s Seemayer János polgármesterünknek azok tesznek legrosszabb szolgálatot akik városunk ezen két főegyháze között folyton a konkoly hintésen dolgoznak s ezzel a városnak is csak kárt tesznek. Akik folyton a jog törvény és igazságot hangoztatják végre valahára maguk is betarthatnák azt — s akkor rendben lenne minden Versecz városában is.

Vihar.

Polgármesterünk fegyelmi ügyét tárgyalta július hó 15-én, a múlt szombaton, a közigazgatási bizottság Pálffy Elemér főispán elnökelete alatt. A belügyminiszter tudvalevőleg felhívta a közigazgatási bizottságot, hogy a Seemayer János kir. tanácsos polgármester ellen megindított fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot terjessze ki mind a 75 szóban forgó arvaszéki ügyre s tegyen konkrét javaslatot, hogy kik ellen indíttassék meg esetleg a polgármesteren kívül még a felmerülő terhelő adatok alapján a fegyelmi vizsgálat. A közigazgatási bizottság nyílt plemumban vette tárgyalás alá mind a 75 arvaszéki ügyet, azonban Dr. Seemayer Károly ügyvéd, bizottsági tag indítványára egy esetben sem tartja szükségesnek senki ellen sem a fegyelmi eljárás megindítását, amennyiben a bizottság egyik esetben sem találta akár a polgármester, akár az arvaszéki szakelőadókra nézve terhelő körülményeket. Az ügy most további eljárás és elbírálás végett az összes iratokkal együtt a belügyminiszterhez lesz felterjesztve.

A honvédlaktanya építését a belügyminiszter a beerkezett két telebbezes elvetésével, azzal, hogy Heinrich Sebestyán építésznek, ki kétrédbeli külön beadványt intézett egyenesen a miniszterhez, s az időközben megszerzett építómesterei iparigazolvannt is bemutatta a miniszternél, szinten alulírja úgy az építési feltételeket mint a szerződést minthogy a Heinrich András és fia és Tittinger Antal ajánlattevők közül csakis Heinrich Sebestyán építész és építómester bír a szükséges és törvényszerű szakképzettség és ipar engedéllyel a honvédlaktanya építésének végneztvéléhez. Az építkezés már most rövidesen kezdetét is veszi.

Közegészségi bizottság. Ilyen is volna, de működésének sehol nyomat nem lehet látni. Daczára a hatóság hirtetményének a rekkenő hősegeben sem az utcazi csatornakat nem fertőttenitik, sem a hazakban. istállóknak, a tisztaságra elég gondot nem fordítanak, a székház-utca végén a Mesics hidja mellett a mederben napok óta hever egy jokora döglött malacz, a selyemgyár-utca több helyen döglött csirkék, a várospark melletti árokban is efféle dolgok terjesztik a miasmakat de mit bánja ezt a közegészségügyi bizottság. Rendeleteink irott malaszt, mert kivitelüket és megtartásukat senki sem őrzi ellen.

Gutenberg ünnepéy. E hó 22-én helybeli nyomdászaink megünneplik Gutenberg 500 éves születésnapját. A város kerti szinkorben megtartandó ünnepéy este 7 orakor kezdődik a Keller zenekar hangversenyével. következik több nemet dal, Waldherr J. főrealiskolai tanár ünnepi beszede, egy felvonasos szindarab. Beleptidij a penztárnál I. kor. Kirchner, Wettel és Veronics Steiger J. és Kehrer Lajos nyomdában 80 fillér. Jo sikert kívánunk nyomdászaink ezen ünnepéyhez annyival is inkább, mert a tiszta jövedelmét jótékony czelokra fordítják.

Idyll a városkertben. Szerdán délelőtt egy sajátos jelenetnek volt tanuja a város kertben húszúlo kozonseg. Egy oláh arató munkas lefekudt a hús arnyekben pihenni és nyomban rea el is szendergett. Erre odament az alkalmazott öreg őr és bojjával hatalmasan végig húzva rajta, folébresztette. A szegény ember föluggrott a nem várt udvözlésre és természetesen megkototte magát és nem akart távozni. Még a nagy nehezen előkerített pandur is csak heves jelenet utan bírta a városkertből kituszkolni. Igaz ugyan, hogy nem lehet megegendni, hogy a városkert az aratok tanyaja legyen, de azért nincs am rendben, hogy a szegény embert, ki a fak arnyekben pihentette taradt tajait, ily brutális módon figyelmeztessen kötelességére. Az ornek az lett volna kötelessége, őt szepen felébresztetni és bizonyára békesen eltavozott

volna. A brutális eljárás azonban csak elvadtítja az embereket. Ajánljuk az esetet a parkegyesület vezetőségének gyelmébe.

Tüzérség átvonulása. E hó 26 a 21 a fehértemplomi tüzérség 2 útege 1 torzstiszt 7 főtiszt és 140 ember átvonul városunkon és Temesváron keresztül Mária-Radnára megy gyakorlatokra.

Katonai hangverseny. E hó 22-én a 101 gyalogezred zenekara a Garai testvérek kertjében fog hangversenyezni, a mire zenekedvelő közönségünket figyelmeztetjük.

A budapesti Uránia színház vidéki körútjában Verseczet is meglátogatja és itt vasárnap és hétfőn tartja rendkívül érdekes előadásait a Glückmann-féle redoutteremben. Vasárnap Spanyolországot adja elő, melyett Pekár Gyula hírneves író irt. Hétfőn pedig Salamon Ödön »Párizs«-át látjuk majd. Az Uránia színház hézagpótló tanulságos és látványos 42 méter nagyságu gyönyörű szinpompájú képek mindenütt szenzációt keltenek. Spanyolországba az eredeti spanyol tánczokat mozgó fényképekben mutatja be, míg a bika vialok egy 30 perczig tartó mozgó fényképben mely idegrázó, hogy szinte hátborsódzással nézzük, a bika vadítását és megölését, szinte mintha természetben látnók. És Páris? Ki ne vágyódna e városba, a mely felé most is egész világ néz? Látjuk a Párisi életet, tánczot, az egész kiállítás, pavillonokat oly természetesen, mintha ott volnánk. Felhívjuk a közönség gyelmét ezen két előadásra mert bizony nem igen nyilik alkalma többet ilyen előadást látnia.

Vörös kakas. Az elmúlt héten 3 tüzeset is volt az Alexi-utczában a 2492 sz. ház az Irig-mala-utczában a 2786 sz. ház, és istálló váitak a lányok martalékává. Hala tuzoltóságunk gyors es szakavatott kozbelépesének, melyet nem lehet eléggé méltatni, a tüz mind a három esetben gyorsan elfojtatott.

A cseplési időszak beálltával a városi rendőrkapitányság a következő, rendelet bocsájtotta ki: A takarmány és gabona behozalánál és annak cseplésénél a cseplő és nyomtató helyeken a dohanyzas, lovoldozés s szabad gyeryavilággal való jarkalás szigorúan tiltva van. Könnyen gyujthato anyagok, kivaltkepen ruhasarabok gyapjuszövetből a cseplőgeptől távol és betakarva tartandok. Gyufak és más tüzi szerek gondosan elteendők, hogy azok gyermekek kezébe ne essenek Minden cseplő-vagy nyomtató helynek tulajoonosa köteles egy legalabb 4 hektoliter vizet tartalmazó kadról és a szükséges kütvederről is gondoskodni Nagyobb cseplőhelyeken azonkívül minden 100-120 méter hosszú asztagsor utan legalabb 15 méter szélességben tuzbiztonsági utczak hagyandok.

A kik a vonatra lőnek. Azt a derék szakacsot, ki a Budapest és Orsova közötti vonalon a delutani gyorsvonaton az ehés emberekről gondoskodik, tegnapelőtt delután kellemetlen meglepetes erte. Szeged es Valkany között ugyanis belöttek a konyha ablakába. Az expresszvonat szakacsá sok mindenfeléhez hozzaszokott életben, arról is meg van gyöződve, hogy igen nevezetes férfiú, — de hogy ő ellene merenyletet kövessenek el, akárcsak a walesi hercege ellen, ezt legboldogabb perczében sem hitte. De ott van a konyha ablakan a szep kiltott lyuk, mely szakemberek ailltasa szerint Flaubert-pnskaból eredt, tehát csalodasról szó sem lehet. Az expresszvonat pinczerei meg akartak ailltani a vonatot, hogy rogtón törvényt uljenek a merénylő telett, de a vonatvezető ezt nem engedte meg, hanem a legkozelebbi állomason, Valkanyon jelentést tett az esetről. Sem emberben sem életben egyébkent nem esett kar, de a derék szakacs egy jól taplalt fiatal ember halványan es reszketve mondta el e sorok irojanak az érdekes eset részleteit. Remelhetoleg nem anarchista merenylettel van dolgunk, hanem egy czellovó tevedéséről lesz szó, ki a naptenyben ragyogo uvegtablat — czel-tabanak nezte. Ez a teiteves annal jogosultabb, mivel vasárnap volt s mostanában mar elég ocsó az a bizonyos homoki bor, melynek csak egy tulajdonságot szoktak dicserni hogy tiszta.

A gőzgépközélok és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által f. é. ang. hó 2-án 7 orakor kezdve a m. kir. államvasutak műhely-épületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen bélyegzett s felszerelt kérvények a m. kir. államépítészeti hivatalnal Temesvárott legkésőbb a megelőző napon nyujtandok be.

Hirdetmény.

A verseczi kerületi betegsegélyző pénztár közgyűlési kiküldöttjeinek f. évi. április hó 8-án megejtett választását a nmélt. m. kir. kereskedelemügyi ministerium 39742./VIII. sz. rendeletével megsemmisítette.

Ennélfogva az új választás elrendeltetik s az **f. évi július hó 29-én a városház nagy termében** fog megejteni.

A jóváhagyott alapszabályok 26. §. alapján ezen kerületi betegsegélyző pénztárnak Versecz városában tartózkodó biztosított tagjai 104 és a munkaadók 52 kiküldöttet választanak saját kebelükből 6 évre szóló megbizással.

Az szavazás szavazási lapokkal történik, — **8 órakor déle lőtt kezdődik** s a mennyiben déli 12 órakor szavazók már nem jelentkezének, bekezesztetik.

A szavazási lapokra a biztosított a tagok 104, a munkaadók 52 nevet írnak fel, több felírt, vagy olvashatlan név figyelembe nem vétetik.

A biztosított tagok választói jogosultságukat tagsági könyvecskékkel igazolják.

Tanoncok és gyakornokok választási joggal nem bírnak.

Városi rendőrkapitányság, mint a verseczi kerületi betegsegélyző pénztárra illetékes 1-ső foku iparhatóság Verseczen, 1900. évi július hó 9-én.

Bodó, rendőrkapitány.

Csak ezzel a törvénysz. bej. védőjeggyel valódi.

LONDON, Chief Office S. W. 48 Beixton Road.

Főraktárak:

Burmanna, Angol India.

Agen. Zágráb, Algier.

Amsterdam, H. Sanders, Rokin 8.

Basel, Szt. János gyógytar, W. Kratz.

Belgrad, Nikola A. Dalini, gyogytar Mihály fejedelmhez, Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C. Bologna, Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacoe & Co. Budapest, Torók J.

Dr. Egger L. és J. Cairo, Cöln a. Rh., Noris, Debrecen, Eich, Luxemburg, Schmidt P., gyogysz.

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „papáca“-védőjeggyel van ellátva. Fölmulthatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kintőn hat és sebet gyógyít.**

Egy próbáivég bérmentesen 1 korona 40 fillér.

Szűjfelküldés **csak** előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcseknek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esontszut, újabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu mindentéle seb gyuladá-ánál.

Próbátégely bérmentes 1 Lor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utána-utóktól és kerüljék az értéktelen, ugy-revezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cim: **A. Thierry,** gyogyszertár és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada Plajerhoi felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentes

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Issigeae,

Dordogne, Kopen-

hága, fabriken farma.

Milano,

A. Bertoloni.

Malmo, Sevrige,

Apot. Lejonot.

Nantes,

Pharmacie

C. Fredot,

Nápoly, Palermo.

Páris,

Pharmacie

frangaise, 1 & 3,

Place de la Repu-

bligue, Phar-

macie Daprey, 11,

Rue des francs

Bourgeois.

Prága,

Róma,

Corso, Agenzia

del Policlinico.

Roubax,

Pharmacie

F. Gorrath.

Sarajewo,

Szeged,

Temesvár,

Triest, Velence,

Vienna, Zúrich.

Csak ezzel a törvénysz. bejegyzett védőjeggyel valódi.

57174

Könyv- és könyomdai müintézet

Özv. Kirchner J. E.

Főüzlet Háromszöglet-utca 1570-71.

Versecz. Könyv és papirkereskedés Andrássy sétány.

Ajánlja magát mindennemű nyomtatványok ugy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,
árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,
eljegyzési kártyák, czimlapok, báli meghívók.

gyászejelentések, valamint ezimkék, árújegyek.

arany, bronz vagy szines előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászejelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árák mellett.

A felvételi iroda, és könyvkereskedés mely az Andrássy-sétátér és az iskola-utca sarkán levő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hirdlapokra, regényekre, divatlapokra s minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árákon.

A XXXXII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote“ „Délvidék“ és „Budutynost“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.